

Utvärdering av Trygghetsrådet

Brottsförebyggande rådet

Kommunfullmäktige beslutade år 2001 (2001-10-31 § 219) att införa ett lokalt brottsförebyggande råd i Värmdö kommun. Brottsförebyggande rådet var aktivt i kommunen fram till och med maj 2015. Rådet var sammansatt av förtroendevalda, tjänstemän från verksamheter med anknytning till det brottsförebyggande arbetet samt representanter från organisationer och föreningar som exempelvis Rädda barnen, Röda korset, nattvandrarerna, brottsofferjouren och Svenska kyrkan. Därutöver medverkade andra myndigheter i form av polisen och räddningstjänst samt företag som Värmdö bostäder och berörda säkerhetsbolag.

Enligt den arbetsordning som kommunfullmäktige antog 2008 skulle det Brottsförebyggande rådet träffas minst fem gånger per år, vara rådgivande och säkra ett kontinuerligt samarbete mellan kommunen och nyckelorganisationer för det brottsförebyggande arbetet i kommunen. Rådet skulle även fungera som remissinstans i allmänna frågor som berörde brottsförebyggande frågor, i de fall kommunstyrelsen beslutade detta. Rådet skulle även, via sina politiska företrädare, kunna föra fram frågor till respektive nämnd/styrelse.

I april 2012 togs beslut om en ny arbetsordning då rådet mest haft karaktären av ett rapport- och informationsforum och hade haft svårt att hitta frågor som flera av rådets medlemmar kunnat arbeta gemensamt kring. Enligt arbetsordningen skulle rådet träffas minst två gånger per år och ledas av ett presidium bestående av tre förtroendevalda utsedda av kommunstyrelsen; två från majoriteten och en från oppositionen. De förtroendevalda skulle biträdas av en tjänsteman utsedd av kommundirektören och, om möjligt, dåvarande Närpolischef på Värmdö. Presidiet skulle följa ANDT- och brottsutvecklingen i kommunen och utifrån denna information årligen ta fram ett förslag på en handlingsplan. Handlingsplanen skulle genomföras av arbetsgrupper. Målet var att skapa fler aktiviteter knutna till Brottsförebyggande rådet.

Enligt minnesanteckningar från rådets möten startades arbetsgrupper med tydliga uppdrag, men ganska snart minskade aktiviteten och rådet blev återigen mer ett avrapporterings- och informationsforum.

Trygghetsrådet

År 2015 bytte Brottsförebyggande rådet namn till Trygghetsrådet och en ny arbetsordning antogs av kommunfullmäktige i maj 2015. Målet med den nya arbetsordningen var att engagera fler aktörer samt säkra en kontinuerlig dialog med organisationer, föreningar, myndigheter och företag kring det trygghetsskapande arbetet.

I samband med antagandet av ny arbetsordning beslutades att Trygghetsrådets nya arbetsformer ska utvärderas efter ett års verksamhet.

Uppföljning av Trygghetsrådets arbete

Inom kommunen pågår ett kontinuerligt trygghetsarbete såväl i nämnder som i kommunala verksamheter. Utöver det löpande trygghetsarbetet är Trygghetsrådet ett viktigt forum för samverkan och ömsesidigt informationsutbyte mellan kommun, myndigheter, företag och andra intresseorganisationer.

Trygghetsrådets konstituerande möte ägde rum i november 2015. På mötet diskuterades deltagare, arbetsformer och syfte med rådet. Trygghetsrådets första ordinarie möte hölls i slutet av februari 2016. Under 2016 hölls sammanlagt tre möten.

Vid Trygghetsrådets möten 2016 har bland annat ungdomar och narkotika diskuterats. Vid första mötet för året var en av polisens narkotikaspanare inbjuden för att ge sin syn på den lokala problembilden på Värmdö och vid årets andra möte presenterade kommunens ANDT-samordnare lokala siffror kring Värmdöungdomars drogvanor enligt Stockholmsenkäten. Rådet har även blivit informerat och deltagit i arbetet med framtagande av medborgarlöfte och samverkansöverenskommelse mellan kommun och polis. Otrygghet och problem knutna till olovliga boplatser i kommunen är ett annat område som berörts under året.

Ett av de mest prioriterade områdena för rådet under året har varit så kallad motorburen ungdom och de problem som denna grupp vållat i kommunen. Olagliga A-traktorer och Epa-traktorer som framförts på otillåtna sätt i kommunen har föranlett åtgärder från både polis och Värmdö Polarna. Mot slutet av år 2016 uppmärksammades och diskuterades en oro för ökade rasistiska tendenser, framför allt knutet till kommunens mötesplatser (fritidsgårdar). En av de regelbundet återkommande punkterna på rådets möten har under året varit att polisen redogör för aktuell brottsstatistik.

2017 års första möte i rådet hölls den 23 mars. Arbetsordningen anger att Trygghetsrådet årligen ska anordna en medborgardialog inom ansvarområdet trygghet, vilket behandlades vid detta möte. Tre förslag på områden för dialog presenterades i korthet för rådets medlemmar; Dialog utifrån medborgarundersökningen, Dialog utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning och Dialog i samverkan med Vägval Hemmesta. Rådets medlemmar ombads att inkomma med synpunkter kring medborgardialog i syfte att ta fram ett underlag för beslut.

Rådets styrning och arbetsformer

Trygghetsrådets arbetsordning definierar rådets uppgifter och inriktning i stora drag. Rådet har som syfte att bland annat sprida kunskap och nya idéer, fånga upp trender om ANDT- och brottsstatistik, peka ut prioriterade områden, ansvara för informationsspridning till nyckelgrupper samt säkra ett kontinuerligt samarbete mellan kommun, polis och andra nyckelaktörer.

Av gällande arbetsordning framgår inte att Trygghetsrådet är ett strategiskt forum för samverkan med andra myndigheter, organisationer och företag i det trygghetsskapande arbetet. Vidare råder det vissa oklarheter kring medlemmarnas roller och åtaganden i rådet likväl som kring vilka frågor Trygghetsrådet kan och ska hantera. Detta kan åtgärdas genom tydliggörande i arbetsordningen.

Återrapportering till kommunstyrelsen har skett i samband med delårsbokslut och verksamhetsberättelse. Däremot konstateras att återrapportering till kommunstyrelsens arbetsutskott inte har skett i enlighet med arbetsordningen, vilken föreskriver information fyra gånger per år. Detta ska åtgärdas, varvid den politiska insynen i rådets arbete förbättras.

Rådets sammansättning

Kommundirektören är ordförande i Trygghetsrådet och utser de kommunala tjänstemän som ska delta i rådet. Kommundirektören avgör även vilka nyckelorganisationer, myndigheter och företag som kan vara medlemmar i rådet. I dagsläget finns dock ingen överenskommelse mellan kommunen och övriga deltagande myndigheter och organisationer kring vad deltagande i rådet innebär och vad man därmed kan förvänta sig av varandra.

Vid Trygghetsrådets möten under 2016 har, utöver Värmdö kommun, följande aktörer representerats vid möten; polisen, räddningstjänsten, Svenska kyrkan, Brottsofferjouren, externa säkerhetsbolag samt föreningen Fyrhuset.

Vid Trygghetsrådets möte i december 2016 beslutades att rådet ska se över vilka som framöver kallas till dess sammanträden och om dessa deltagare fortfarande är intresserade av att vara medlemmar i rådet. Denna översyn av rådets sammansättning är pågående och ett beslut om ny sammansättning är under framarbetande.

Slutsatser

Övergången från Brottsförebyggande rådet till Trygghetsrådet har inneburit att det inte längre finns någon politisk representationen i rådet. Förtroendevalda ska erhålla information om rådets arbete genom löpande återrapporteringar i enlighet med vad som förskrivs i arbetsordningen. Återrapporteringen till kommunstyrelsens arbetsutskott ska enligt arbetsordningen ske fyra gånger per år. Det innebär att under 2017 görs en återrapportering efter varje genomfört möte med Trygghetsrådet. Den sammanvägda bedömningen är att det inte finns behov av politisk representation i rådet.

I samband med att Brottsförebyggande rådet bytte namn till Trygghetsrådet skapades en möjlighet till utökad samverkan med civilsamhället. Trygghetsfrågorna inbegriper fler och bredare arbetsområden än vad brottförebyggande frågor gör. Detta möjliggör i sin tur ett större socialt ansvarstagande och ett större engagemang hos fler samverkansparter. Vidare har mötesfrekvensen utökats. Tidigare arbetsordning, gällande Brottsförebyggande rådet, angav att rådet skulle genomföra två möten per år. I samband med övergången till Trygghetsrådet har mötesfrekvensen utökats till tre möten under 2016 och inför år 2017 är fyra möten planerade.

Det strategiska arbetet mot våldsbejakande extremism är en del av kommunens ordinarie brottförebyggande arbete och ingår därmed i rådets arbetsuppgifter. I förslag till reviderad arbetsordning förtydligas detta och under 2017 kommer trygghetsrådet lägga ett större fokus på området bland annat genom att delta i framtagandet av en handlingsplan mot våldsbejakande extremism för politiskt fastställande i kommunstyrelsen. Inom ramen för trygghetsrådet handlar arbetet framförallt om informationsinhämtning/kartläggning av situationen på Värmdö, samordning och

kommunikation.

Det tar tid att hitta rätt roller och arbetsformer i alla nyinrättade råd och nämnder, så även i Trygghetsrådet som inte fungerat felfritt under det första året. Sedan februari 2017 har Värmdö kommun en nytillträdd kommundirektör och därmed en ny ordförande i Trygghetsrådet. Processen med att utforma rådet under den nya ledningen är igång.